

Maak ons tot een zegen hier in de woestijn! **(Handelingen 2:43-47 – vijfde preek jaarthema 'Eredienst')**

*Liturgie zondagmiddag 15 mei 2011
 te Hardinxveld-Giessendam:*

Belijdenis van afhankelijkheid
 Vredegroet van God
 Psalm 146:1,5,7,8 (vs 1 schoolpsalm gr 3)
 Gebed
 Lezen: Handelingen 2:32-42
 Psalm 124:3 (schoolpsalm gr 4)
 Tekst: Handelingen 2:43-47
 Verkondiging
 Gezang 105:1-a,2-m,3-v,5-m,7-v,8-a
 Geloofsbelijdenis
 Gezang 158
 Zegen voor Kor van Houwelingen (ivm Mission Ubabalo)
 Opwekking 710 (Carolien; allen vanaf vs 3)
 Dankgebed en voorbeden
 Inzameling van de gaven
 Liedboek 481:1,4
 Zegen van God

Zaterdagmorgen om 10.05 is het zover.

Dan vertrekt, DV, Kor van Houwelingen vanaf Schiphol naar Kaapstad.
 Om te beginnen aan een missie waar hij zich door God toe geroepen weet.
 Kinderen en jongeren in uitzichtloze situaties Gods genade laten zien.
 Niet allereerst door woorden, maar vooral door er voor hen te zijn.
 Door samen te voetballen ze laten ontdekken waar het leven om draait.
 Dit project, vertelde Kor, wordt door God rijkelijk gezegend.
 Er zijn indrukwekkende verhalen van kinderen en jongeren
 die langs die weg tot geloof zijn gekomen,
 en die weer tot zegen zijn in hun eigen omgeving!

Waarom is dat?

Waarom wordt zo'n project blijkbaar zó enorm gezegend?

Ik denk omdat dit zó direct Gods Vaderhart laat zien.

'Ubabalo' heet het, dat is Afrikaans voor Genade.

En dat is iets waar mensen vandaag de dag naar snakken.
En hoe uitzichtlozer hun situatie, des te meer komt dit bij hen binnen.

Bij de kinderen en jongeren in Afrika.

Maar ook bijvoorbeeld in centraal-Azië.

In een prachtig boekje over het vaderhart van God lees ik over Steve.

Een v/d jongeren die de westerse maatschappij de rug toe had gekeerd
en die in centraal-Azië op zoek was naar avontuur, drugs, ontsnapping.

Velen van hen, zo lees ik,

waren naar de zelfkant van de maatschappij gedrongen,

door de afwijzing van andere mensen

en het gevoel van vervreemding dat daaruit voortvloeide.

Steve vormde daarop geen uitzondering.

En de schrijver van het boekje vertelt:

“Ik zal nooit het moment vergeten, waarop Steve me vroeg
of ik soms wilde weten wat de fijnste dag van zijn leven was.

Tot op dat moment was hij altijd erg gesloten geweest

en had hij nooit over zichzelf willen praten,

of uit zichzelf een gesprek aangeknoopt.

Ik wist nog niet welke schok me te wachten stond,

toen ik hem enthousiast aanmoedigde me daarover te vertellen.

De verborgen pijn en vijandschap

leken los te barsten in een stortvloed van woede:

‘Ik zal je vertellen wat de gelukkigste dag van mijn leven is,’

zei Steve met een vreemde glimlach.

‘Op de dag dat ik elf jaar werd,

kwamen mijn ouders om het leven bij een auto-ongeluk!

Dat was het beste wat me ooit is overkomen!’

Ik kon mijn oren niet geloven.

Steve sprak haastig verder:

‘Tot op dat moment hadden ze mij elke dag verteld

dat ze mij haatten en me niet wilden.
Mijn vader zat vol wrok tegenover mij,
en mijn moeder herinnerde mij er telkens aan dat ik een ongelukje was.
Ze hadden niet op mijn komst gerekend en ze wilden me niet...
ik ben blij dat ze dood zijn!

(Floyd McClung, Het Vaderhart van God)

Dit was in het begin van de jaren zeventig...
Maar ik denk dat je dit sindsdien alleen maar méér tegenkomt.
Het heeft nl alles te maken met een samenleving
waar alles draait om individualisme, materialisme en genot.

Ik ben bang dat je daarvoor niet naar Zuid-Afrika hoeft te gaan.
Of naar Centraal-Azië.
Kijk maar om je heen in de samenleving van vandaag, ook in Nederland.
Wat een leegte verborgen achter een heleboel lol.
Wat een zinloos geweld ook... maar wat denkt u waaróm?
Waarom worden soms zelfs jongeren in de kerk aangetrokken
door de duistere kant, het domein van de duivel?
Nog maar pas geleden hebben we daar in Alphen het resultaat van gezien.

Verschrikkelijk.

Ja, verbijsterend.

Maar tegelijk: wat een schreeuw om genade, om onvoorwaardelijke liefde!

Nog één keer de schrijver van het boekje van zopas:

“We stappen er te gemakkelijk overheen dat het vandaag de dag normáál
is, dat mensen emotionele verwondingen hebben.

Ik heb er wel eens over nagedacht

waarom mijn vrouw en ik toch zoveel mensen in nood aantrokken.

Wat scheelt er aan ons, vroeg ik me af.

Maar ik ben erachter gekomen

dat als wij, christenen, ons om anderen bekommeren

en de tijd nemen om hun liefde, aanvaarding en vergeving te schenken, zij hun leven voor ons zullen willen openleggen.”

En even verder: “Er is één weg uit deze gevangenis van pijn...

en dat is vergeving.

Onmogelijk, zegt u?

Nee, niet onmogelijk.

Het is wel moeilijk, maar het kán.

Tallozen zijn die weg gegaan en hebben de vrijheid gevonden.

De afloop wordt bepaald door het vaderhart van God.

Alleen Hij kan ons veranderen, genezen en ons volkomen helen.”

En kennelijk, zo voeg ik daar aan toe,

kennelijk *wil* Hij ook niets liever.

Maar zodra wij ons beschikbaar stellen om er voor deze jongeren te zijn,

zodra wij ook op ons eigen plekje echt tijd en aandacht hebben

voor onze broeder of zuster met z'n verborgen pijn,

gaat Gods genade stromen,

genezend, vergevend ja bevrijdend.

Zo sterk verlangt God er naar om ons te zegenen.

Bidt het maar:

“Maak ons tot een zegen...

niet maar ver weg in Afrika, maar net zo goed hier...

want ook hier is zo ontstellend veel pijn.

In de samenleving, maar ook onder onze broeders en zusters, jong/oud.

Daarom: *maak ons tot een zegen hier in de woestijn!*

*

Precies dat is wat er zichtbaar wordt aan het slot van Handelingen 2.

Er gebeuren daar dingen, in die gemeente,

die ‘vervulden iedereen met ontzag’.

Waarom?

Waar is men dan zó enorm van onder de indruk?
Van al die wonderen die de apostelen verrichtten, denk je eerst.
En dat zal er ook zeker aan hebben bijgedragen.
Maar vervolgens wordt daar een gemeente getekend
die werkelijk alles voor elkaar overheeft,
en die echt tijd en aandacht voor elkaar heeft,
en die met elkaar de maaltijd gebruikt – beeld van echte vriendschap.
Juist ook dáárover wordt dan vervolgens gezegd, in vers 47:
“Ze loofden God *en stonden in de gunst bij het hele volk.*”
En dagelijks groeit deze groep met mensen die hier bij willen horen.
Die aangetrokken worden door deze overweldigende genade van God.

Ja, want dát is wat hier zichtbaar wordt.
Genade. Ubabalo, in het Afrikaans.
Zeker, er worden ook preken gehouden, door de apostelen.
Maar wat pas écht raakt, dat is het léven van deze christenen.
Sinds ze Jezus als Heer hebben aanvaard,
zijn ze niet meer bij elkaar weg te slaan.
En heel praktisch delen ze alles met elkaar.
Als er zijn die iets nodig hebben, geen probleem...
dan verkoop ik toch wat van mijn bezittingen.
Deze mensen, ze zijn er echt voor elkaar.
Dat zijn nu eens niet mooie woorden, voor op zondag in de kerk.
Nee, dit is daar dagelijkse realiteit!

Kun je het je voorstellen?
Wie wil hier nou *niet* bij horen?
Wie snakt hier nou *niet* naar?
Ook al heb jij persoonlijk misschien niet zo’n verhaal
als die Steve van zopas.
Maar deze liefde, deze onvoorwaardelijke tijd en aandacht voor elkaar...
waar heb je die ooit eerder gezien, en gevoeld?

Ja, dan kun je zelfs al sinds jaar en dag horen/praten over Gods genade.
Maar we weten allemaal: dat zegt nog echt helemaal niks.
Het kan soms juist in de kerk ertoe leiden dat we afhaken.
Dat we de brui eraan geven.
Dat we cynisch worden.
Eerst zien, dan geloven!

Want er wordt wel veel gepraát over liefde, en over genade,
maar ondertussen geven we nog steeds niet écht om elkaar,
heb ik misschien een keer de moed gevonden
om met m'n pijn op de proppen te komen,
en werd er vervolgens helemaal niks meer mee gedaan,
lopen de mensen aan wie ik het vertelde toch weer straal langs me heen.

Wat maakt nou dat het in déze kerk anders is, daar in Handelingen 2?
Dat daar maar niet mooi over God wordt gepraát, en gepréékt?
Maar dat er juist ook door iedereen uit wordt gelééfd.
En dat zelfs mensen van buiten met verbazing toekijken.
En zoiets hebben van: daar wil ik ook bij zijn!
Waarom is dat?
Waarom komt het *vandaag* maar zo moeizaam van de grond vaak,
terwijl het *daar en toen* niet meer te stuiten leek te zijn?

Antwoord: genade!

En dan niet allereerst genade laten *zien*,
en dus gaan wij proberen om het precies net zo te doen als zij
- dat gaat niet werken, dat breekt je bij de handen af! -
Nee, het begint daar bij die gemeente in Handelingen 2 daar
dat inééns tot hen doordringt wat genade eigenlijk *is*.
En hoe hard ze dat zélf nodig hebben.
Ja, hoe dat echt nog de enige redding voor hen is.

Sinds jaar en dag waren ze kerk, met elkaar.
Gingen naar de tempel.
Brachten hun offers.
Luisterden naar alles wat God zei.
Deden hun best om het ook echt te dóen.
En dat was het dan.
Was toch ook prima?
Dit was de eredienst die God van hen vroeg.
Nou, daar gingen ze voor, zo goed en zo kwaad als dat ging.

En gelukkig, ze kenden ook Gods genade.
"Als U ons overtreden, o HEER, blijft gadeslaan,
de ongerechtigheden – Heer, wie zal dan bestaan?
Maar nee, daar is vergeving bij U altijd geweest,
opdat U in ons leven eerbiedig wordt gevreesd." (Ps.130:2 ber.)

Maar ineens dringt het diep tot hen door, op die 1e Pinksterdag,
dat ze mèt al hun mooie woorden en goede daden
zo verdorven waren als het maar kan.
Juist de kerk, zegt Petrus, het is een verdorven mensengeslacht.
Niet de grote boze wereld búiten ons dus.
Nee, wij zélf.
Aan de buitenkant ziet het er inderdaad best heel aardig uit.
Maar kijk niet teveel bij elkaar naar binnen, of ook bij jezelf...
Om eerlijk te zijn is daar nog helemaal niets veranderd!
Wat een egoïsme kom je er tegen.
Wat een haat zelfs ook tegen je broeder, je zuster – ook al doe je echt je
best om goed met hem of haar om te gaan.
Wat een trots, dat *jij* het toch best aardig doet, in ieder geval beter dan
die ander in de kerk...
Wat een hang ook aan een goed inkomen, aan tal van materiële zaken.
Terwijl we altijd horen, en zeggen, dat dat allemaal afgoden zijn.

Maar je zit er in werkelijkheid wel zó aan vast
dat je je wel tien keer bedenkt om je baan op te geven...
je zou d'r gek zijn.

En je bent ook wel zó trots op je leven voor God – noem het dankbaar –
dat degene die daar kritiek op durft te hebben het moet ontgelden.
Kom nou, we zijn niet volmaakt, oké, maar wie is dat wél?

Nou... Jezus!

Jezus Christus, Zijn leven was echt volmaakt.

Volmaakt liefdevol.

Volmaakt goed.

Werkelijk vól genade.

Niet maar in woorden, maar in de praktijk!

Zodat juist mensen die overduidelijk zondaars waren,
en die daarom door de officiële kerk waren afgeserveerd...
zodat juist die mensen niet meer bij Jezus waren weg te slaan!

Zie je?

Juist hun goeie gedrag stond al die kerkmensen in de weg.

Juist hun idee dat zij wisten hoe het moest.

En dat zij het ook best aardig lieten zien allemaal.

Zij noemden zonde tenminste nog zonde.

Zij maakten tenminste nog ernst met hun leven voor God...

Juist dát blokkeerde de weg om echt te veranderen.

Niet maar aan de buitenkant,

niet maar in goede bedoelingen ook, en flink wat inzet en opoffering...
maar heel diep van binnen.

Die beerput van zonde, sinds Genesis 3.

Uit alle macht duw je dat weg, dáár wil je niet van weten...

Want... ja, waar blijf je dan?

Daar gáát je goeie gedrag, als werkelijk die beerput open gaat...

Dus moet degene die jou daar op aanspreekt het ontgelden!

Inééns dringt het door tot die duizenden Joden in Handelingen 2.

Want degene die hen er meer dan welke andere profeet ook op aansprak,
moest het ook méér dan welke andere profeet ook ontgelden.

Aan het kruis met hem:

God vervloeke hem!

En nu... wat horen ze nu: Jezus? Gaat het nu wéér over Jezus?

Staat dat zielige hoopje gevolg van Jezus nu ineens in vuur en vlam?

Is Hij dan niet meer dood?

Heeft Gód hem tot leven gewekt??

Had Hij dan tóch gelijk?!

Wee ons, waar blijven wij dan nog,

wij die ons zó radicaal van Hem hebben ontdaan?

Wij die altijd zó faliekant ons hebben verzet

tegen de gedachte dat ons vrome leven niet meer was dan schone schijn.

Waar kunnen wij nu nog heen,

wat moeten wij dóen??!

Kijk, en dan is het antwoord van Petrus en die anderen *niet*:

nou, voortaan moet je alles met elkaar delen,

moet je je bezittingen verkopen

en de opbrengst verdelen onder degenen die iets nodig hebben,

elke dag trouw en eensgezind in de tempel komen,

het brood bij elkaar thuis breken

en je maaltijden gebruiken in een geest van eenvoud en vol vreugde...

Zo lezen *wij* dat slot van Handelingen 2 nog te snel.

Oké, dát is dus hoe een goede gemeente hoort te zijn.

Nou, mouwen opstropen dan maar, en gaan!

Of... aan de andere kant....jongens, effe nuchter: dit lukt ons toch nóóit?

't Zou heel mooi zijn, echt, maar zeker vandaag werkt dat niet meer!

Maar dat is dan ook niet wat God van ons vraagt!
Nu moeten jullie het voortaan net zo doen als zij.
En vandaag, kijk eens naar Kor: hij is eigenlijk veel beter dan jullie,
hij geeft z'n baan op, z'n mooie huisje, al z'n zekerheden..
wat zijn jullie dan met elkaar nog ver dan vandaan,
eigenlijk zouden jullie hetzelfde moeten doen als hij...
Nee! Dat is absoluut niet de bedoeling.
En inderdaad, zo werkt dat vandaag niet.
Maar zo werkte dat tóen in Handelingen 2 dus ook niet!
En bij Kor evenmin, en bij Koen....

Kijk maar, Handelingen 2:37.

Toen ze dit hoorden...

Toen tot hen doordrong degene die hun leven onder kritiek stelde het bij hen verschrikkelijk had moeten ontgelden,
terwijl dát nu degene is die door God gezonden was,
en die daarom ook weer door Hem tot leven is gewekt...
toen ze dit hoorden, waren ze diep getroffen
en vroegen aan Petrus en de andere apostelen:
'Wat moeten we doen, broeders?'

En wat is dan het antwoord?

"Keer u af van uw huidige leven
en laat u dopen onder aanroeping van Jezus Christus
om vergeving te krijgen voor uw zonden."

Dát is wat ze zelf moeten doen.

Niet het zoveelste programma volgen voor een betere kerk.

Je wordt al moe als je er aan denkt.

Nee: geef toe dat Jezus gelijk had, en al die andere profeten dus ook.

Erken dat het diep binnenin je inderdáád niet deugt.

Dat het daar stikt van het eigenbelang,

dat je inderdaad aan alle kanten vastzit aan het Westerse systeem van geld verdienen, en dus een goede baan, verzekeringen voor alle mogelijke dingen die fout kunnen gaan, en verder huisje, boompje, beestje... Geef toe dat jij daar ook niet zonder kan. En ik net zomin.

Keer u af van uw huidige leven... Dat betekent niet: stop met je baan, verkoop je huis, enzovoorts... Nee, dit gaat veel dieper, dit gaat over je hárt. Je huidige leven, dat is een leven waarin je doet alsof alles goed is. Tenminste, het meeste wel. En meer dan je best kun je niet, of wel? Stop ermee om zo te denken.

En vervolgens: klamp je vast aan Jezus Christus. Echt waar, dankzij Hem vergeeft God het je allemaal. Het oude is voorbij, daar hebben we het niet meer over. Het nieuwe is immers gekomen. Jezus Christus: Hij heeft een heel ander leven laten zien. Echt gaaf, vol liefde, genade, goedheid, zuiverheid, zelfbeheersing. Weet je? Verwacht het voortaan van Hem. Erken dat dit het échte leven is, het leven zoals God dat heeft bedoeld. Pak het dankbaar aan, geniet ervan, koester het. Ja, koester Hém die dit allemaal heeft gedaan voor jou. Meer hoef je in feite niet te doen!

Tuurlijk, er staan tal van aanwijzingen in de rest van het NT. Waaruit blijkt dat je wel degelijk wat moet doen. Maar dat kun je pas doen, als je dit hebt gezien. Ja, Hem: Jezus. En als je daarom alles uit handen hebt laten vallen wat je zélf wilde doen.

*

Dan... zo vervolgt Petrus namelijk...
dán zal de heilige Geest u geschonken worden.
Wat is dat nou weer voor vaags?
De heilige Geest – die kun je niet zien, die kun je niet pakken...
Nee inderdaad, dat hoeft trouwens ook niet.
Klamp jij je nou maar vast aan Jezus, en Zijn goede leven.
Geniet jij nou maar van de ongelofelijke genade die je vindt bij Hem.
Dan gebeurt het verder vanzélf.
Dan gaat je hart in je bránden, vroeg of laat.
Dan ... ja, dan ga je merken
hoe er behalve de haat ook iets van liefde in je groeit,
naast eigenbelang ook een bewogenheid met die ander,
naast trots dat jij het toch best goed doet ook aanbidding van God...

Dát is nou wat je ziet gebeuren aan het slot van Handelingen 2.
Daar zie je geen ménsen het vuur uit hun sloffen lopen.
Helemaal achter adem, omdat er zóveel van hen wordt gevraagd.
Nee, daar zie je de heilige Geest aan het werk.
Iedereen wordt vervuld met ontzag...
Ontzag, ja voor die Geest die ze niet kunnen zien
maar die ze tegelijk maar al te góed kunnen zien:
kijk dan toch eens wat hier gebeurt,
wat een compleet verschil met alles wat je verder in de samenleving ziet.

Wat een... ja, wat een genáde.
Want dat is wat je hier proeft.
Genade, genade, en nog eens genade.
Precies wat je zag bij de Here Jezus, toen Hij op aarde rondtrok.
Sterker nog: dit *is* diezelfde Heer Jezus, die nu vanuit de hemel werkt!
Kijk maar even in vers 47b: "De Heer breidde de gemeente dagelijks uit!"

Is dat misschien wel het grootste punt, gemeente?

Dat dit is waar het hier om gaat.

Niet maar dat je precies hetzelfde doet als de gemeente daar.

Niet dat je hetzelfde doet als Kor vandaag, of Koen, of...

Maar dat je ontdekt: dit is waar het in de kerk om gaat.

Jezus laat hier overduidelijk *zien*, wat Hij eerder al vaak genoeg *zei*:

“Dit is hoe mijn kerk behoort te zijn,

dit is wat de wereld ziet van mij

als je mij gaat volgen.

Toon mijn liefde aan de ander.

Zo heb Ik ook jou liefgehad.” (Opw.705)

Dit is waar in feite ook ons hele jaarthema om draait.

Ik heb er in deze preek niet veel woorden aan gewijd, denk je wellicht.

Ja, of toch juist wél!

Want juist hier zie je wat de ware eredienst is.

Niet de manier zoals de Joden eeuwenlang waren gewend.

Die manier liep op Pinksteren overduidelijk dood.

In en door Jezus ontstaat er echt een hele nieuwe eredienst.

Altijd al bedoeld,

maar door de Geest gaat het er nu eindelijk echt van komen.

Dat je diep in je hart wordt geraakt

door de onverdiende en tegelijk overvloedige goedheid van God.

En dat daardoor het verlangen groeit

om jezelf in te zetten als een levend, heilig en God welgevallig offer.

Dat je stopt om het zelf zo goed mogelijk te doen voor God.

Omdat je vol verbazing en ontzag ontdekt dat Hij het juist doet!

De ware eredienst, het is maar niet dat we naar de kerk gáán

maar dat je met elkaar echt kerk bént.

Dient God met vreugde, alle dagen van de week.

Want zolang we alleen maar naar de kerk gáán,
ligt de nadruk veel teveel op wat de kerk aan jou gééft.
Wat de dominee aan jou geeft.
Wat de ouderling aan jou geeft.
Wat de gemeente aan jou geeft.

Juist van de week las ik over een persoon
die 20 jaar lang overleg gevoerd had met allerlei Amerikaanse kerken.
Na verloop van tijd begon hij bepaalde patronen of tekenen te herkennen
die zouden duiden op een gemeente met problemen.
Naar eigen zeggen heeft hij 10 waarschuwborden gevonden.
En voor de meeste hiervan is er een gemeenschappelijk patroon, nl:
"Kerkleden zijn meer bezorgd over hun voorkeuren en verlangens.
Ze zijn naar binnen gericht en vragen wat de kerk voor hen kan doen,
in plaats van God te vragen
hoe Hij ze opofferend en radicaal kan gebruiken..."

Opofferend – dat was de ware eredienst hè?
Je met de persoon die je bent ter beschikking stellen voor God:
zegt U maar wat u met mijn leven wilt, met mijn geld, met mijn tijd...

Nou, deze man ontdekte dus:
het hellend vlak voor de kerk is aangebroken
zodra het dáár niet meer over gaat.
Want, zegt hij: "het ware christendom is een geloof
dat anderen altijd op de eerste plaats zet.
Maar helaas zijn veel kerken vooral bezorgd
over het krijgen van hun eigen persoonlijke behoeften en voorkeuren."
(Thomas S.Rainer)

Precies dus wat Jezus zelf zo vaak zei, en nog vaker liet zien:
"Dit is hoe mijn kerk behoort te zijn,

dit is wat de wereld ziet van mij
als je mij gaat volgen.
Toon mijn liefde aan de ander.
Zo heb Ik ook jou liefgehad.”

Ja, daar begint het dus.
Want doet het er dan niet meer toe wat jij zelf nodig hebt?
Jawel, juist daarom.
Juist daaróm geeft God ons aan elkaar.
Maar ten diepste ... ten diepste héb je alles al.
Dat is de ontdekking op Pinksteren.
Dat mag ook de ontdekking zijn voor ons.
Alles is al volbracht.
God heeft uw zonden weggedaan.
Een nieuwe mens is opgestaan!
Kniel daarom in eerbied voor Hem, vol verwachting:
maak ons met elkaar nu dan ook tot een zegen hier in de woestijn!
Amen.

Hardinxveld-Giessendam, Jan Meijer,
15 mei 2011